

«Блум» кубигынан оонньоохха

«Блум» кубигын бары үөрэх уобаластарынан туһаныахха сөп. Бу оонньоу оҕолор үөрэспит, чинчийбит тиэмэлэрин ис хоһоонун түмэр. Онон, түмүктүүр дьарыктарга туһанар ордук табыгастаах.

Холобур, оҕолору кытта тулалыыр эйгэбэ «Үөн-көйүүр» тиэмэтигэр дьарык кэннэ бөлөбүнэн олорон «Блум кубигынан» оонньоубут. Иитээччи кубик араас өрүттэригэр сөптөөх боппуруостары эрдэ бэлэмниир.

Кубик алта өрүттээх:

1. **ААТТАА** (ханнык үөнү-көйүүрү билэбин?)
2. **ТОҕО?** (үөннэр-көйүүрдэр бэйэ-бэйэлэриттэн туох уратылаахтарый? бырдах, сахсырба, хомурдуос, тигээйи)
3. **БЫҺААР** (үөн-көйүүр туох туһаны уонна буортуну онороруй?)
4. **ТОЛКУЙДАА** (үөн-көйүүр туһунан: таабырын, остуоруйа, оонньоу уо.д.а.)
5. **КЭПСЭЭ** (үөн-көйүүрдэр ханна олороллоруй?)
6. **ЭТИИ КИЛЛЭРИИ** үөнү-көйүүрү (уруһуйдуохха, мэһийиэххэ, пазл (хартыынаны хомуйуу) кэтээн көрүөххэ уо.д.а.)

Оонньоу быраабылата: иитээччи уонна оҕолор остуол тула олороллор кубигы олорор бэрээдэктэринэн быраабаллар.

Кубик сотору- сотору биир өттүнэн түстэбинэ, быраабыла киллэрэллэр: кубик хаһан да түспэтэх өттүн талыахтарын сөп.

Эппиэт ситэтэ суох бэриллитбит буоллабына, атын оҕолор ону эбэн, көннөрөн, толорон биэрэллэр.

Бу ньыманы оҕолор олус сөбүлүүллэр, түргэнник ылыналлар.

«Блум» кубик - бу оҕо билиитин көрдөрөр эрэ буолбакка, бөлөбүнэн үлэбэ, бэйэ-бэйэбэ көмөлөһөргө, эппиэтинэстээх буоларга иитэр-үөрэтэр.

Чэйин, эрэ оҕолор «Блум кубигын» ылан оонньообун, билиибитин ханатыабын!

Оонньоу бүтүүтүгэр иитээччи түмүк таһаарар.

1. А5ыс атахтаах араллаан бухатыр баар үһү (Оо5уй).
2. Сытыйбыкка эрэ сыстан, минньигэскэ эрэ бэрт, саахарга эрэ салан баар үһү. (Сахсыр5а)
3. Сүүрэр атахтаахтан сыммытынан төрүүр баар үһү. (Кымырда5ас)
4. Кынаттаах эрээри көппөт, муостаах да буоллар кэйбэт баар үһү. (Таракаан)
5. Туораах са5а да буолларбын, дуул о5уБу дьулатабын. (Тигээйи)
6. Илиинэн өрүллүбэтэх илим баар . үһү (Оо5уй ситимэ)
7. Кыыл да, чыычаах да буолбатар, кылыс сытыы муруннаах. (Кумаар)
8. Алта атахтаах аадан баар үһү. (Хомурдуос)
9. Сибэккиттэн сибэккигэ, сирэм күөххэ дайабын диэччи баар үһү. (Лыях)
10. Харахадьыылга маарынныры кутуругун эрэ тутан хаала5ын. (Кулгэри)
11. Оттоо5ор оччугуй, о5устаа5ар күүстээх баар үһү. (Кымырда5ас)
12. Кыра да кыыралдыгас, оччугуй да ойуоккалас баар үһү. (Аһына)
13. Сытыы үнүүлээх халлаан саллаата түбэспитин дьөлө анньар үһү. (Тигээйи)
14. Баһыгар харахтаах баар үһү. (Күлүмэн)
15. Ууну кэспэккэ, тыыны мииммэккэ илимниир киһи баар үһү. (Оо5уй о5ус)
16. Бадараан быһыгар бай5ал маанылаахтарыгар ба5алаах баар үһү. (Чиэрбэ)
17. Солко ырбаахы кэтэн сибэккилэри кэрийэбин. Эһиэхэ «Эккирэтимэц» - диэн эбэ5ит этэрин истэбин. Хайа ким билэрий? Ааптын этэн биэрэрий? (Лыях)
18. Хара буор анныгар хаһаанан сыммыттыбын. Хайа ким билэрий, ханнык уол эбиппиний? (Аһына)
19. Төп-төгүрүк дыгыныныр мээчик баар үһү. (Тигээйи уйата)
20. Сир- халлаан икки ардыгар буор дьыэлээх баар үһү. (Кымырда5ас)
21. Ураа лацкыр муостаахпын да, уу о5уһа буолбатахпын.(Хомурдуос)
22. Муос сонноох Ньохчоохоон о5онньор баар үһү. (Чоху)
23. Ойуоккалас Орой буурай баар үһү. (Аһына)
24. Ойуур иһигэр ойуулаах сонноох омук о5ото олорор үһү. (Тэмэлдыгэн)
25. Кумааһынай куораттаах, ахсаана биллибэт ампаардаах, ыпсыта биллибэт ыскылааттаах, үлүгэрдээх үнүүлээх, алдьархайдаах анныылаах Ала Саар ыраахтаа5ы баар үһү. (Ынырыа уонна тигээйи уйалара)
26. Кыра да, кыһыылаах баар үһү. (Оноойу)
27. Ырыалаах- тойуктаах Ырыа Ыгдаанай баар үһү. (Сахсыр5а)
28. Хатан анныы тумустаах, нэлэмэн туос кынаттаах. (Кумаар)
29. Улуу дойду о5уһа кыһыл көмүс куйахтаах үһү. (Таракаан)
30. Сир- халлаан икки ардыгар улуу о5ус баар үһү. (Оо5уй о5ус уонна ситим)
31. Субуруку суруксут баар үһү (Мас үөнэ)
32. .Күнү көрбөт күтүр бө5ө баар үһү. (Чиэрбэ)

Үөн-көйүүр туьунан төһө билэбин? (галан ыларга)

1. Сааскы хомурдуос туһата? (үүнээйини буортулууур кыра үөннэри хомуйан сиир)
2. Үөн-көйүүрдэр кыьын тугу гыналларый? (утуйаллар)
3. Минньигэс симэһин көрдөөччү тигээйилэр симэһини буллахтарына хайдах биллэрэллэрий? (үнкүүлээн)
4. Саамай арахпат үөн-көйүүр (сахсыр5а)
5. Үөн-көйүүр этэ – сиинэ хас чаастан турарый? (3 чаастан: төб, түөс, ис)
6. Лыахтаруйалаахтар дуо? (суох)
7. Хортуосканы буортулууур хомурдуос аата? (колорадскай)
8. Аһына кулгаа5а ханан баарый? (ата5ар)
9. Саамай сизэмэх үөн-көйүүр? (тоно5оччу: 40 сахсыр5аны 2 час ыьигэр сиир)
10. Тигээйилэр то5о тигэллэрий? (уйаларын харыстаан)
11. Ханник үөннэр-көйүүрдэр кыи оло5ор саамай кутталлаахтарый? (бырдах, сахсыр5а – элбэх ыарыыны, инфекцияны таһаллар)
12. Үөн-көйүүрдэр хас атахтаахтарый? (6 атахтаахтар)
13. Кымырда5астар ханна олороллор? (кымырда5ас уйатыгар)
14. Лыах тугунан аһыырый? (үүнээйи сибэккитигэр тахсар минньигэс симэьининэн)

